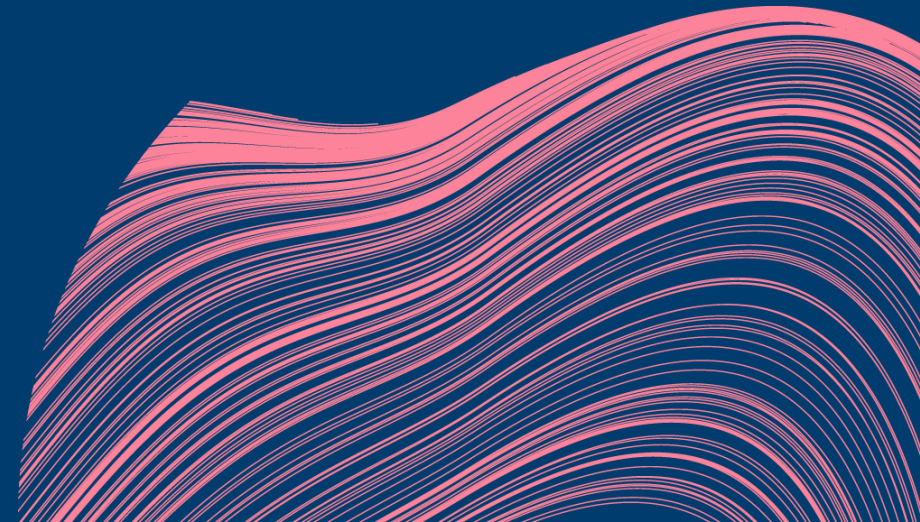

DigiFinland

Sähköinen arkistointi projekti

DigiFinland Oy

DigiFinland Oy on valtion omistama erityistehtäväyhtiö, joka luo Suomeen vaikuttavia, yhdenvertaisia ja haluttuja julkisia digipalveluja.

Työskentelemme tietojohdamisen ja tiedonhallinnan, sosiaali- ja terveydenhuollon digipalveluiden sekä integraatioiden ja yhteentoimivuuden parissa. Tarjoamme erikoisosaamista valtion hallinnon eri toimijoille tukien heidän projektejaan.

Määritelmiä ja käsitteitä

- **Alue.** Alueesta puhuttaessa viitataan esimerkiksi kuntiin, kaupunkeihin, organisaatioihin, sairaanhoitopiireihin, kuntayhtymiin sekä tuleviin sote-maakuntiin.
- **Kanta-palvelut.** Kansaneläkelaitoksen tuottamia sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisia palveluja niin sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille kuin yksittäiselle kansalaiselle.
- **Rekisterinpitäjä.** Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan yhtä tai useampaa henkilöä, yhteisöä, laitosta tai säätiötä, jonka käyttöä varten henkilörekisteri perustetaan ja jolla on oikeus määrätä henkilörekisterin käytöstä tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty.

Määritelmiä ja käsitteitä

- **Vanha potilastieto.** Vanhalla potilastiedolla tarkoitetaan sellaista potilaaseen liittyvää tietoa, joka on tallennettu terveydenhuollon tietojärjestelmiin tai arkistoitu paperimuodossa ennen Potilastiedon arkisto -palvelun käyttöönottoa. Vanhoihin potilastietoihin kuuluvat myös sellaiset potilastiedot, jotka ovat tallennettu terveydenhuollon tietojärjestelmiin käyttöönoton jälkeen, mutta joiden välittäminen Potilastiedon arkisto -palveluun käynnistyy myöhemmässä vaiheessa sosiaali- ja terveysministeriön (STM) vaiheistusasetuksen (1257/2015) mukaisesti.
- **Vanhojen potilastietojen arkistointi.** Kelan palvelu vanhojen potilastietojen pitkäaikaiseksi säilyttämiseksi Arkistolaitoksen sähköisen säilyttämisen luvan mukaisessa ympäristössä. Arkistoon tallennettuja tietoja ei voi luovuttaa ja ne ovat vain rekisterinpitäjän käytettävissä sekä eivät täten näkyvillä myöskään Omakannassa. Tiedot tulee kuitenkin pyydettäessä luovuttaa potilaalle.

Taustaa

Suomessa on useita satoja vanhoja sote-tietojärjestelmiä, joiden tiedot tulisi tulevaisuudessa arkistoida Vanhojen potilastietojen arkistoon, joka on osa Kelan Kanta-palveluita.

Tällä hetkellä vain pieni osa organisaatioista on ottanut Vanhojen potilastietojen arkiston käyttöönsä, jonka käyttö sisältyy organisaatioiden maksamaan Kanta maksuun.

Taustaa

- Vanhojen tietojen asianmukaisen arkistoinnin toteuttamisen haasteiksi on nimetty etenkin työn vaatimat merkittävät resurssit (henkilö-, aika-, raha).
- Keskeisimpinä vanhojen tietojen arkistoinnin hyötyinä voidaan rekisterinpitäjän näkökulmasta pitää käytöstä poistuneiden, tietovarantoina toimivista järjestelmistä eroon pääseminen, arkistointivelvoitteen täyttyminen sekä mahdollisesti tietojen parempi käytettävyys ja näkyvyys Kanta-arkiston kautta.
- Kanta-arkistoinnin määrää tulisikin merkittävästi lisätä, sillä on oletettavaa, että vanhojen tietojen turvallinen säilytys ja mahdollisuus niiden käyttöön pitkälläkin aikavälillä toteutuu parhaiten keskitetyssä arkistossa, joka täyttää myös lakien ja asetusten velvoitteet.

Taustaa

- DigiFinland Oy:n Integraatiot & yhteentoimivuus -hanke toteutti alkuvuodesta 2020 Vanhojen asiakas- ja potilastietojen selvityksen, jossa käsitellään vanhojen sähköisten tietojen arkistoinnin nykytilaa, Kanta-arkiston vanhojen tietojen arkistoa sekä muita arkistoinnin muotoja, arkistoinnin kustannuksia ja hyötyjä, käynnissä olevia ja tulevia arkistointiprojekteja sekä sähköisen arkistoinnin haasteita ja kehityskohteita.
  - Raportti on aineistolähtöinen ja perustuu kyselyn vastauksiin.
- Selvityksestä saatujen tulosten sekä tilaisuuksista saadun palautteen perusteella päätettiin käynnistää DigiFinland Oy:n toteuttama Sähköinen arkistointi projekti vuosille 2020–2021.

Sähköinen arkistointi projekti

- DigiFinland Oy:n toteuttama Sähköinen arkistointi projekti toimii kansallisena, koordinoivana projektina. Osa alueista on saanut myönteisen valtionavustuspäätöksen vanhojen tietojen arkistoinniseksi vuosina 2020–2021.
- Projektin tavoitteena on tukea ja ohjata vanhojen tietojen arkistointia toteuttavia alueita laadukkaaseen ja kustannustehokkaan ratkaisun valinnassa sekä toteutuksessa.

Sähköinen arkistointi projektin osa- alueet

- Hankintarenkaan perustaminen ja (dynaamisen) hankintajärjestelmän toteuttaminen
- Pilottiprojektin toteuttaminen
- Vanhojen tietojen arkistoinnin toteutusmallin luominen
- Vanhojen tietojen arkistoinnin kehittämisen roadmapin luominen
- Vanhojen tietojen arkistoinnin jatkuvan palvelun konseptointi

Sähköinen arkistointi projekti ei sisällä Sosiaalihuollon Kanta-arkistopalvelun käyttöönottoa tai käyttöönottoa valmistelevaa työtä.

Osa-alue: Hankintarenkaan perustaminen ja (dynaamisen) hankintajärjestelmän toteuttaminen

- Loppuvuodesta 2020 DigiFinland Oy kartoittaa hankintarenkaasta ja yhteishankinnasta kiinnostuneet alueet.
- Samanaikaisesti jatketaan kesällä 2020 aloitettua yhteishankinnan sisällön määrittelyä sekä luodaan sopimukset yhteishankintaan sitoutuneiden alueiden kanssa, jonka jälkeen voidaan toteuttaa hankintajärjestelmä.
- DigiFinland Oy järjestää 3.11 yhteistyöskentelytilaisuuden yhteishankinnan sisällön määrittelyn jatkamiseksi. Lisätietoja tilaisuudesta ja/tai kutsun tilaisuuteen saa Laura Välkkilältä (laura.valkkila@digifinland.fi).

**Seuraavat osa-alueet
on tunnistettu
mahdollisiksi
yhteishankinnan osa-
alueiksi DigiFinland
Oy:n selvityksen
sekä aiemman
keskustelun
pohjalta:**

*Kokonaisuuden koordinointi
Suunnittelu, organisointi ja
koulutus*

*Metatietojen määrittely, tietojen
poiminta ja migraatio*

*Aineistolatauksen ja
siirtopalvelun kilpailutus*

*Arkistoitavan tiedon
siirtäminen paikallisista
sähköisistä arkistoista Kantaan*

*Arkistointiratkaisun
kehittäminen, sekä arkistoinnin
toteutus muulle kuin Kantaan
menevälle tiedolle*

Osa-alue: Pilottiprojektin toteuttaminen

- DigiFinland Oy toteuttaa pilottiprojektin yhteistyössä alueen kanssa, joka on saanut valtionavustusta vanhojen tietojen arkistoinnin toteuttamiseksi vuosien 2020-2021 aikana.
- Pilottiprojektin tavoitteena on saada arkistoitua valitun alueen vanhojen sote-tietojärjestelmien sisältämät tiedot Kelan vanhojen tietojen arkistoon vuoden 2021 aikana.
- DigiFinland Oy tarjoaa pilottiprojektille resursseja esimerkiksi projektinhallintaan sekä työn tekniseen toteuttamiseen esimerkiksi määrittelytyön osalta.
- Pilottiprojektin avulla saadaan kerättyä kokemusta ja palautteita siitä, kuinka hyvin vanhojen tietojen arkistoinnin suunniteltu toteutusmalli käytännössä toimii.
- Samoin saatua palautetta voidaan hyödyntää myös muun muassa vanhojen tietojen arkistoinnin jatkuvan palvelun konseptoinnissa.

Arviointikehikön luominen ja testaaminen osana pilottiprojektia

- Vanhoissa järjestelmissä on tallennettuna suuri määrä moninaista tietoa/dataa. Pilottiprojektissa arvioidaan arkistoitavan tiedon/datan käytettävyyttä ja sen tarjoamaan hyötyä suhteessa tiedon käyttöön liittyviin haasteisiin. Arvioinnin lopputuotoksena muodostuu arviointikehikko.
- Arviointikehikkoa testataan pilottiprojektissa, jonka jälkeen arviointikehikkoa kehitetään saadun palautteen perusteella. Pilottiprojektin jälkeen muodostetaan suositukset jatkotoimista.
- Arviointikehikön avulla sote organisaatiot voivat arvioida vanhojen tietojen arvoa sekä arkistointiratkaisuihin liittyviä kustannuksia ja muita tekijöitä.

Arviointikehikön luominen yhteistyössä valitun alueen kanssa (pilottiprojekti)

Arviointikehikön testaaminen yhdessä alueen kanssa

Arviointikehikön kehittäminen palautteen perusteella sekä jatkosuositukset kansallisella tasolla

Mitä hyötyjä voidaan saavuttaa yhdessä tekemällä?

- Hankintajärjestelyn avulla voidaan varmistaa, että alueiden käytettävissä on kokonaisuuden kannalta riittävät kyvykkyydet.
- Osaamisen jakaminen alueiden välillä lisääntyy, jaetaan esimerkiksi toimivaksi todettuja toimintamalleja.
- Tuetaan ja edistetään pilotiksi valitun alueen vanhojen tietojen arkistointi projektia tarjoamalla resursseja esimerkiksi projektinhallintaan, työn tekniseen toteuttamiseen esimerkiksi määrittelytyön osalta tms. Pilotin lopputulos palvelee myös kansallista tarvetta.
- Konsepti vanhojen tietojen arkistoinnin toteuttamiselle jatkuvana palveluna edistää arkistoinnin jatkuvuutta ja toteuttamista alueilla projektin jälkeisenä aikana.

Miten projektissa edetään?

- Pilottiprojekti käynnistyy loppuvuodesta 2020 ja toteutetaan vuoden 2021 aikana.
- Yhteishankinnan määrittelyä jatketaan marraskuussa 2020.
- (Dynaaminen) hankintajärjestelmä on organisaatioiden hyödynnettävissä myös projektin päättymisen jälkeen erikseen määritellyn määräajan mukaisesti.
- Sähköinen arkistointi projektin päättyessä eli vuoden 2021 jälkeen vanhojen tietojen arkistointia jatketaan alueiden kanssa jatkuvan palvelun konseptin mukaisesti.

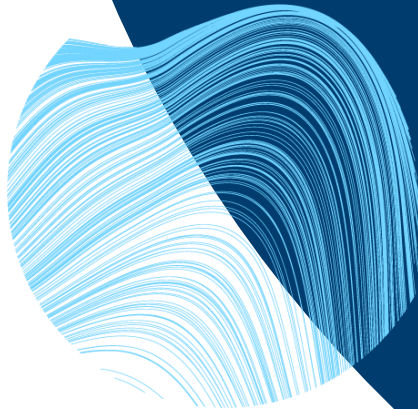

Lisätietoja projektista

Jenny Vuollet
Hankepäälikkö, DigiFinland Oy
p. 050 414 7545
jenny.vuollet@digifinland.fi

Laura Välkkilä
Projektipäälikkö, DigiFinland Oy
p. 050 534 7944
laura.valkkila@digifinland.fi

DigiFinland

Tehdään se yhdessä.

 www.digifinland.fi

 [@DigiFinlandOy](https://twitter.com/DigiFinlandOy)

 [DigiFinland Oy](https://www.linkedin.com/company/digifinland-oy)